

Mestmonsters voor Brachyspira-onderzoek

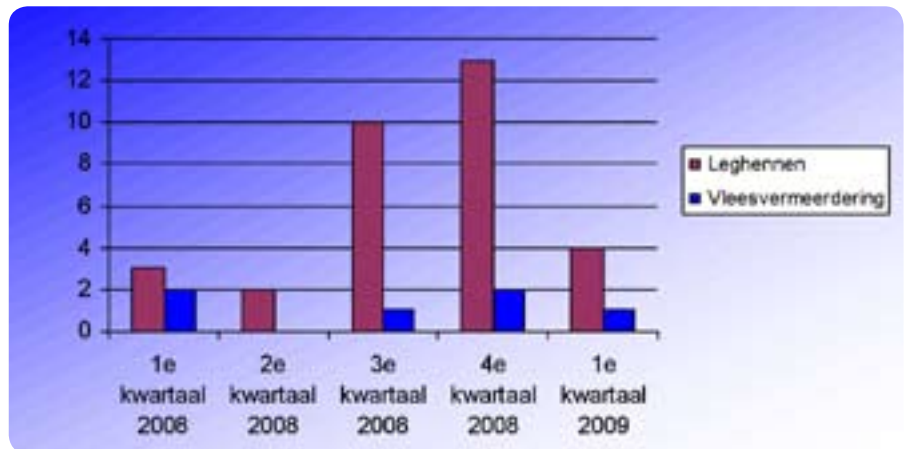
Jos Heijmans, pluimveedierenarts

De bacterie *Brachyspira* is de veroorzaker van Aviaire Intestinale Spirochaetose (AIS). Hierbij is sprake van een (chronische) darmontsteking met als gevolg een verminderde opname van voedingsstoffen en daardoor tekorten en weerstandsvermindering. De bacterie zit in de blindedarm en wordt met de mest – met name de blindedarmmest – uitgescheiden en weer opgepikt uit het strooisel. Verticale overdracht (via broedei) vindt niet plaats.

Tot op heden zijn er drie schadelijke *Brachyspira*-soorten bekend bij pluimvee, namelijk: *B. intermedia*, *B. pilosicoli* en *B. alvinipulli*. Steeds vaker vinden we *Brachyspira* bij leghennen maar ook bij moederdieren. In de meeste gevallen gaat het om *B. intermedia*. Bij de klachten worden vaak onvoldoende eiproduktie, diarree, vermagering en verhoogde uitval genoemd.

Vaststellen van de infectie

De GD heeft een PCR-test ontwikkeld waarmee *B. intermedia* en *B. pilosicoli* kunnen worden aangetoond. Voor een betrouwbare uitslag is de kwaliteit van de monsters van groot belang, daarom dient de monstername volgens onderstaand protocol te gebeuren.

Overzicht van het aantal *Brachyspira*-infecties in de leg- en vermeerderingssector.

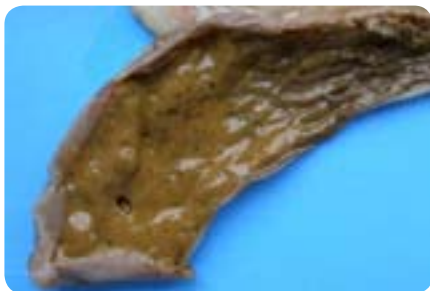

Foto 1. Lichtgekleurde blindedarminhoud met gasvorming veroorzaakt door *Brachyspira* spp.

Foto 2. Het gaat om het verzamelen van dit soort mest: blindedarmmest.

Protocol monstername *Brachyspira*

- Als er schuimige, lichtgele tot caramelleurige, dunne blindedarmmest aanwezig is, is het koppel **verdacht van een klinische *Brachyspira*-infectie**:
  - verzamel in dat geval per stal 5 afwijkende blindedarmmest-monsters bij voorkeur in één steriel plastic potje of anders in één steriel plastic zakje;
  - de fecesmonsters poolen en goed mengen alvorens in te sturen;
  - het poolmonster moet minimaal 5 gram mest bevatten.
- Bij niet afwijkende blindedarmmest in het kader van bedrijfsmonitoring (het koppel is dus **niet verdacht van een *Brachyspira*-besmetting**):
  - in dit geval moeten er meer blindedarmmest-monsters worden verzameld om de kans op het vinden van de *Brachyspira*-bacterie te verhogen: per stal 5-10 individuele blindedarmmest-monsters, bij voorkeur in aparte steriele plastic potje of anders in aparte steriele plastic zakjes;
  - bovendien is het advies de monsters niet te poolen omdat door deze verdunning het aantonen van lage aantallen *Brachyspira* voor de PCR moeilijk wordt;
  - de individuele monsters dienen minimaal 2 gram mest te bevatten.

De individuele of poolmonsters dienen zo spoedig mogelijk, maar zeker binnen 24 - 48 uur opgestuurd te worden naar de GD. Monsters kunnen maximaal 1 - 2 dagen gekoeld bij 4°C bewaard worden.

De PCR-onderzoekskosten per pool- of individueel monster bedragen € 57,45. Let op: voor onderzoek van 5 tot 10 individuele monsters zijn de kosten dus 5 tot 10 maal dat bedrag! Neem zonodig contact op over de screening met uw dierenarts of de GD.